

Προτεινόμενα Θέματα

Λατινικά – Γ' Λυκείου

2024

ΚΕΙΜΕΝΑ

I. Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, **pro quo** immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit: nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.

II. In eum locum res deducta est, ut, nisi qui deus vel casus aliqui subvenerit, salvi esse nequeamus. Equidem, ut veni ad urbem, non destiti omnia et sentire et dicere et facere, quae ad concordiam pertinerent; sed tantus furor omnes invaserat, ut pugnare cuperent, etsi ego clamabam nihil esse bello civili miserius. Omnia sunt misera in bellis civilibus, sed nihil miserius quam ipsa victoria: ea victores **ferociores** impotentioresque reddit, ut, etiamsi natura tales non sint, necessitate esse cogantur. **Bellorum** enim civilium exitus tales sunt semper, ut non solum ea fiant, quae velit victor, sed etiam ut victor obsequatur iis, quorum auxilio victoria parta sit.

III. Cervae albae eximia pulchritudinis Sertorio a Lusitano quodam **dono** data erat. Sertorius omnibus persuasit cervam, instinctam numine Dianae, conloqui secum et docere, quae utilia factu essent. Si quid durius ei videbatur, quod imperandum militibus esset, a cervae **sese** monitum esse praedicabat. Ea cervae quodam die fugit et perisse credita est. Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse, Sertorius eum iussit tacere; praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset. Postridie eius diei Sertorius, admissis amicis in cubiculum suum, dixit eis visum in somno sibi esse cervam, quae perisset, ad se reverti. Cum cervae, emissa a servo, in cubiculum Sertorii introrupisset, admiratio magna orta est.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A.1. Να γράψετε τη μετάφραση των αποσπασμάτων «**In eum locum res deducta est ... quam ipsa victoria**» και «**Ea cervae quodam die fugit... admiratio magna orta est**».

Μονάδες 20

B.1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με βάση το περιεχόμενό τους ως Σωστές ή Λανθασμένες:

- α.** Στα χρόνια του Αυγούστου οι ρωμαίοι ποιητές συνδέουν τα έργα τους με την πολιτική ζωή.
β. Στον Αύγουστο και τον Μαικήνα οφείλεται η συσπείρωση κορυφαίων ταλέντων σε λογοτεχνικούς κύκλους.
γ. Στα χρόνια του Αυγούστου δίνεται βαρύτητα στην πεζογραφία και ακολουθεί η ποίηση.
δ. Βασικό χαρακτηριστικό της ρωμαϊκής λογοτεχνίας είναι η στενή συνάφειά της με την ελληνική γλώσσα και γραμματεία.
ε. Το ιδανικό της κατοχής δύο γλωσσών ενσαρκώνεται σε όλους τους Ρωμαίους λογοτέχνες.

Μονάδες 10

ΜΕΘΟΔΙΚΟ

B.2. Να εντοπίσετε στα παραπάνω κείμενα από μία ετυμολογικά συγγενή λέξη της λατινικής για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της νεοελληνικής γλώσσας: **κάζο, νατουραλισμός, κέρατο, άλμπουμ, ένστικτο.**

Μονάδες 10

Γ.1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

Μονάδες 15

flumen: ονομαστική πληθυντικού
immensam: ο ίδιος τύπος στο συγκριτικό βαθμό
aequo iure: γενική πληθυντικού
civitati: αιτιατική πληθυντικού
eum locum: ονομαστική ενικού
deus: δοτική πληθυντικού
tantus furor: αφαιρετική ενικού
nihil: δοτική ενικού στο αρσενικό γένος
miserius: ο θετικός κι ο υπερθετικός στο επίρρημα
ferociores: ο ίδιος τύπος στον υπερθετικό
tales: αφαιρετική ενικού στο ίδιο γένος
auxilio: γενική ενικού
quodam die: γενική πληθυντικού
aliquis: ονομαστική ενικού στο ουδέτερο γένος
Sertorii: κλητική ενικού

Γ.2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)

Μονάδες 15

Divisam: ο ίδιος τύπος στον ενεστώτα
est factus: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική παρατατικού στην ενεργητική φωνή
abeuntes: β' ενικό οριστικής παρακειμένου
interemptis: αφαιρετική γερουνδίου και σουπίνου
deducta est: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή
pertinerent: ο ίδιος τύπος στο μέλλοντα
reddit: β' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου στην ίδια φωνή
cogantur: α' πληθυντικό υποτακτικής παρακειμένου στην ενεργητική φωνή
parta sit: β' ενικό οριστικής ενεστώτα στην ίδια φωνή
persuasit: γ' ενικό προστακτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή
instinctam: β' πληθυντικό προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή
docere: γενική πληθυντικού του γερουνδιακού στο θηλυκό γένος
praecipit: γενική του γερουνδίου
admissis: α' ενικό οριστικής παρατατικού στην ίδια φωνή
introrupisset: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή

Δ.1.α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους (βρίσκονται με έντονα γράμματα).

Μονάδες 10

pro quo είναι _____ στο _____
ferociores είναι _____ στο _____
Bellorum είναι _____ στο _____
dono είναι _____ στο _____

sese είναι _____ στο _____

Δ.1.β etiamsi natura tales non sint :να σχολιάσετε τη δευτερεύουσα πρόταση ως προς το είδος,την εισαγωγή ,την εκφορά και τη λειτουργία της.

Μονάδες 5

Δ.2.α. Tum Camillus absens dictator est factus; : να μετατρέψετε τη σύνταξη σε ενεργητική.

Μονάδες 5

Δ.2.β admissis amicis :να αναλυθεί σε δευτερεύουσα πρόταση με υποτακτική έγκλιση.

Μονάδες 3

Δ.3.α. quae ad concordiam pertinerent : να γίνει μετοχική η παραπάνω φράση.

Μονάδες 2

Δ.3.β. Sertorius omnibus persuasit cervam, instinctam numine Dianae, conloqui secum et docere :να μετατραπεί σε ευθύ λόγο.

Μονάδες 5

Υπολογισμός Μορίων Πανελλαδικών 2024

Χρησιμοποιήστε την Εφαρμογή για να **υπολογίσετε Μόρια** για κάθε Πανεπιστημιακό Τμήμα / Σχολή!

Υπολογίστε Μόρια, δείτε τα **Τμήματα Επιτυχίας** (με τις περσινές βάσεις), τις **Ελάχιστες Βάσεις Εισαγωγής** για κάθε Ειδικό Μάθημα και για κάθε Πανεπιστημιακό Τμήμα μέσα από την [ιστοσελίδα](#) του ΜΕΘΟΔΙΚΟΥ ή την Android Εφαρμογή: [mobile app](#)

Ενδεικτικές Απαντήσεις

A.1.

II. Σε τέτοιο σημείο έχουν οδηγηθεί τα πράγματα, ώστε, αν κάποιος θεός ή κάποιος τυχαίο περιστατικό δε βοηθήσει, να μην μπορούμε να είμαστε σώοι. Εγώ βέβαια, όταν ήρθα στην πόλη, δε σταμάτησα και να πιστεύω και να λέω και να κάνω όλα όσα στόχευαν στην ομόνοια× αλλά τόσο μεγάλη manía είχε καταλάβει όλους, ώστε να επιθυμούν να πολεμούν, αν και εγώ φώναζα ότι δεν υπάρχει τίποτα πιο αξιοθρήνητο από τον εμφύλιο πόλεμο. Όλα είναι αξιοθρήνητα στους εμφύλιους πολέμους αλλά τίποτα (δεν είναι) πιο αξιοθρήνητο από την ίδια τη νίκη.

III. Αυτό το ελάφι κάποια μέρα έφυγε και έγινε πιστευτό ότι είχε πεθάνει. Όταν κάποιος ανήγγειλε στο Σερτώριο ότι το ελάφι βρέθηκε, ο Σερτώριος τον διέταξε να σωπάσει· επιπλέον τον καθοδήγησε να το αφήσει ελεύθερο ξαφνικά την επομένη μέρα σε αυτόν τον τόπο, στον οποίο θα βρισκόταν (/επρόκειτο να είναι) ο ίδιος με τους φίλους (του). Την επόμενη μέρα ο Σερτώριος, αφού δέχτηκε τους φίλους (του) στην κρεβατοκάμαρά του, τους είπε ότι του φάνηκε στον ύπνο ότι ξαναγύρισε σε αυτόν το ελάφι, που είχε χαθεί,. Όταν το ελάφι, αφού αφέθηκε ελεύθερο από το δούλο, εισέβαλε στην κρεβατοκάμαρα του Σερτώριου, γεννήθηκε μεγάλος θαυμασμός.

ΜΕΘΟΔΙΚΟ

B.1. α. Σωστό β. Σωστό γ. Λάθος δ. Σωστό ε. Σωστό

B.2.

Κάζο → **casus**

Νατουραλισμός → **natura**

Κέρατο → **cerva**

Άλμπουμ → **alba**

Ένστικτο → **instinctam**

Γ.1.

Flumen: ονομαστική πληθυντικού → **flumina**

immensam: ο ίδιος τύπος στο συγκριτικό βαθμό → **immensiore**

aequo iure: γενική πληθυντικού → **aequorum iurum**

civitati: αιτιατική πληθυντικού → **civitates/civitatibus**

eum locum: ονομαστική ενικού → **is locus**

deus: δοτική πληθυντικού → **deis/diis/dis**

tantus furor: αφαιρετική ενικού → **tanto furore**

nihil: δοτική ενικού στο αρσενικό γένος → **nemini**

miserius: ο θετικός κι ο υπερθετικός στο επίρρημα → **misere/miserrime**

ferociores: ο ίδιος τύπος στον υπερθετικό → **ferocissimos**

tales: αφαιρετική ενικού στο ίδιο γένος → **tali**

auxilio: γενική ενικού → **auxilii/auxili**

quodam die: γενική πληθυντικού → **quorundam dierum**

aliquis: ονομαστική ενικού στο ουδέτερο γένος → **aliquid**

Sertorii: κλητική ενικού → **Sertori**

Γ.2.

Divisam: ο ίδιος τύπος στον ενεστώτα → **dividentem**

est factus: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική παρατατικού στην ενεργητική φωνή → **faceret**

abeuntes: β' ενικό οριστικής παρακειμένου → **abisti**

interemptis: αφαιρετική γερουνδίου και σουπίνου → **interimendo/interemptu**

deducta est: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή → **deducentur**

pertinerent: ο ίδιος τύπος στο μέλλοντα → **pertentura sint**

reddit: β' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου στην ίδια φωνή → **reddidistis**

cogantur: α' πληθυντικό υποτακτικής παρακειμένου στην ενεργητική φωνή → **coegerimus**

parta sit: β' ενικό οριστικής ενεστώτα στην ίδια φωνή → **pareris(parere)**

persuasit: γ' ενικό προστακτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή → **persuadeto**

instinctam: β' πληθυντικό προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή → **instinguimini**

docere: γενική πληθυντικού του γερουνδιακού στο θηλυκό γένος → **docendarum**

praecipit: γενική του γερουνδίου → **praeciipiendi**

admissis: α' ενικό οριστικής παρατατικού στην ίδια φωνή → **admittebar**

introrupisset: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή → **introrumpent**

Δ.1.α.

pro quo είναι **εμπρόθετος προσδιορισμός του ανταλλάγματος** στο **acceperunt**

ferociores είναι **κατηγορούμενο** στο **victores**

ΜΕΘΟΔΙΚΟ

Bellorum είναι γενική υποκειμενική στο **exitus**
dono είναι δοτική του σκοπού στο **data erat**
sese είναι υποκείμενο στο **monitum esse** (λατινισμός του ειδικού απαρεμφάτου)

Δ.1.β **etiamsi natura tales non sint:**

Είναι δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική πρόταση.

Εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο **etiamsi** και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί εκφράζει μια υποθετική κατάσταση που, κι αν δεχτούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της πρότασης εξάρτησης «*ut necessitate esse cogantur*».

Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα "non sint", γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου, υποτακτική ενεστώτα "cogantur" και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της παραχώρησης στο ρήμα εξάρτησης cogantur.

Δ.2.α.

Tum Camillum absentem dictatorem fecerunt (fecere) (illi).

Δ.2.β

Cum (is) amicos admisisset

Δ.3.α.

Ea pertinentia

Δ.3.β

«Cerva, instincta numine Dianae conloquitur mecum et docet.»

Ευχόμαστε καλή δύναμη & επιτυχία!